
JUST A SPOONFUL OF SUGAR?

Thinking About Our Torah Life Experiences

JANUARY 2, 2022
MIDWINTER YARCHEI KALLAH
פ' בא תשפ"ב PARSHAT BO

JUST DO IT

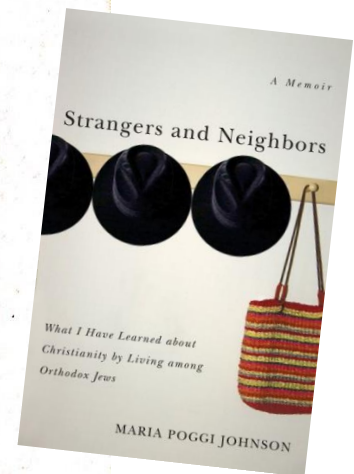
(1) STRANGERS AND NEIGHBORS

liberal end of Orthodoxy tells me the purpose of the laws is to provide an occasion for obedience. Ideally, he says, if a Jew sees someone eating bacon or lobster, he should think, *That looks really good. But the Torah forbids me to eat it, so I won't because I am a Jew.* (He freely admits that if you've grown up kosher, the idea of eating pigs or crustaceans is just gross, but the principle holds nonetheless.)

If you look at it this way, keeping kosher is a spiritual discipline of roughly the same sort as the Lenten fast in Catholic tradition. During Lent, every time I think, *Oh, what I wouldn't give for a cup of tea, or a donut, or a glass of wine, or a lazy evening in front of the TV, or whatever it is that I have taken on as my fast that year, I am reminded that I don't because the Son of God emptied himself for me, poured himself out, hungered and thirsted and suffered and died for me.* And here I am feeling sorry for myself because I've got a no-caffeine headache, which is my own stupid fault for getting addicted to the stuff in the first place and in any case hardly stacks up against crucifixion. Or for that matter against what millions of my fellow creatures go through every day. I really need to get over myself! If I go through this thought process five or six times a day for six weeks in the year, maybe I *will* get over myself, just a very little, and draw a little nearer to God, who has drawn near to me.

So, by my colleague's account, keeping kosher is like a really serious year-round fast, demanding sustained attention and care and focus and a continual reaffirmation of

what God has done and what it means for his people.

בראשית רבה (וילנא) פרשת לך לך פרשה מד סימן א (2)

א [טו, א] אחר הדברים האלה היה דבר ה' אל אברם במחזה לאמר וגו' (תהלים יח) האל תמים דרכו אמרת ה' צרופה מגן הוא לכל החוסים בו אם דרכיו תמימים הוא על אחת כמה וכמה, רב אמר לא נתנו המצות אלא לצרף בהן את הבריות, וכי מה איכפת ליה להקב"ה למי ששוחט מן הצואר, או מי ששוחט מן העורף, הוי לא נתנו המצות אלא לצרף בהם את הבריות, ד"א האל תמים דרכו זה אברהם שנאמר (נחמיה ט) ומצאת את לבבו נאמן לפניך, אמרת ה' צרופה, שצרפו הקדוש ברוך הוא בכבשן האש, מגן הוא לכל החוסים בו, אל תירא אברם אנכי מגן לך

*ע"ע רמב"ם מורה נבוכים ג:כו

IT BUILDS CHARACTER

שמות יז: ט (3)

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל יְהוָה בְּחַר לָנוּ אֲנָשִׁים וְצֵא הַלֶּחֶם בַּעֲמֶלֶק מִחָר אֲנֹכִי נֹצֵב עַל רֹאשׁ הַגְּבָעָה וּמִטָּה הָאֱלֹהִים בְּיָדִי.

אור החיים ויקרא יט: כג (4)

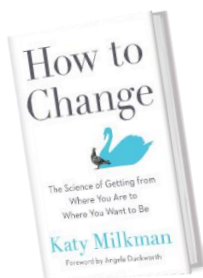
(כו) לא תאכלו על הדם סמוך הכתוב מצוה זו לחצות ערלה, לרמוז מה שאמרו ז"ל (מדרש תלפיות) כי אדם הראשון חטא באכילת עץ הדעת קודם זמן התירו שהוא בחינת ערלה, שאם היה מחתיך עד ליל שבת קודש היה מקדש על היין, וזה הוא סוד דבריהם ז"ל שאמרו (סנהדרין לח ב) אדם מושך בערלתו היה זו היא ערלתו, והוא מה שאמר הכתוב סמוך לאזהרת וערלתם ערלתו לא תאכלו פירוש חפרי ערלה, על הדם פירוש על סיבת הדם, כי זו סיבה לכל שפיכות דמים דם אדם ודם זרעיותו, ויש לך לדעת כי סבת הערלות ועוקרם זה מקורם שזולת חטא אדם לא היתה ערלה בעולם לא של צומח ולא של בעלי חיים:

INVESTING FOR THE FUTURE

גמי ע"ז ג. (5)

אמר להן הקב"ה שוטים שכעולם מי שטרה בערב שבת יאכל בשבת מי שלא טרה בערב שבת מהיכן יאכל בשבת אלא אף על פי כן מצוה קלה

גמי עירובין כב. (6)

והיינו ^א דא"ר יהושע בן לוי מאי דכתיב ^ב אשר אנכי מצוך היום לעשותם היום לעשותם ולא למחר לעשותם היום לעשותם למחר לקבל שכרם ^א א"ר הגי ואיתימא ר'

רמב"ם הלי תשובה י: ה (7)

כל העוסק בתורה כדי לקבל שכר או כדי שלא תגיע עליו פורענות הרי זה עוסק שלא לשמה. וכל העוסק בה לא ליראה ולא לקבל שכר אלא מפני אהבת אדון כל הארץ שצוה בה הרי זה עוסק בה לשמה. ואמרו חכמים לעולם יעסוק אדם בתורה ואפילו שלא לשמה שמתוך שלא לשמה בא לשמה. לפיכך כשמלמדין את הקטנים ואת הנשים וכלל עמי הארץ אין מלמדין אותן אלא לעבוד מיראה וכדי לקבל שכר, עד שתרבה דעתן ויתחכמו חכמה יתירה מגלים להם רז זה מעט מעט ומרגילין אותן לענין זה בנחת עד ששיגוהו וידעוהו ויעבדוהו מאהבה

רמב"ם פיה"מ פרק חלק (8)

שים בדעתך כי נער קטן הביאוהו אצל המלמד ללמדו תורה וזהו הטוב הגדול לו לענין מה ששיג מן השלמות אלא שהוא למעוט שניו וחולשת שכלו אינו מבין מעלת אותו הטוב ולא מה שיגיעהו בשבילו מן השלמות ולפיכך בהכרח יצטרך המלמד שהוא יותר שלם ממנו שיזרו אותו על הלמוד בדברים שהם אהובים אצלו לקטנות שניו ויאמר לו **קרא ואתן לך אגוזים או תאנים ואתן לך מעט דבש** ובזה הוא קורא ומשתדל לא לעצם הקריאה לפי שאינו יודע מעלתה אלא כדי שיתנו לו אותו המאכל ואכילת אותו המגדים אצלו יקר בעיניו מן הקריאה וטוב הרבה בלא ספק ולפיכך חושב הלימוד עמל ויגיעה והוא עמל בו כדי שיגיע לו באותו עמל התכלית האהוב אצלו והוא אגוז אחד או חתיכה דבש וכשיגדיל ויתזיק שכלו ויקל בעיניו אותו הדבר שהיה אצלו (וכשיהיה) נכבד מלפנים וחזר לאהוב זולתו יזרו אותו ויעוררו תאוותו באותו הדבר החמוד לו ויאמר לו **מלמדו קרא ואקח לך מנעלין יפים או בגדים חמודים** ובזה ישתדל לקרא לא לעצם הלימוד אלא לאותו המלבוש והבגד ההוא נכבד בעיניו מן התורה והוא אצלו תכלית קריאתו וכאשר יהיה שלם בשכלו יותר ויתבזה בעיניו זה הדבר ג"כ ישים נפשו למה שהוא גדול מזה ואז יאמר לו רבו למוד פרשה זו או פרק זה **ואתן לך דינר אחד או ב' דינרין** ובכך הוא קורא ומשתדל ליקח אותו הממון ואותו הממון אצלו נכבד מן הלמוד לפי שתכלית הלמוד אצלו הוא שיקח הזהב שהבטיחוהו בו וכשיהיה דעתו גדול ונקלה בעיניו זה השיעור וידע שזה דבר נקל יתאוה למה שהוא נכבד מזה ויאמר לו רבו **למוד כדי שתהיה ראש ודיין ויכבדוך בני אדם ויקומו מפניך כגון פלוני ופלוני** והוא קורא ומשתדל כדי להשיג מעלה זו ותהיה התכלית אצל הכבוד שיכבדו אותו בני אדם וינשאוהו וישבחו אותו. **וכל זה מגונה ואמנם יצטרך למעוט שכל אדם שישים תכלית החכמה דבר אחר זולתי החכמה** ויאמר לאיזה דבר נלמד אלא כדי ששיג בו זה הכבוד וזה הוללות על האמת ועל למוד כזה אומרים חכמים שלא לשמה כלומר שיעשה המצות וילמוד וישתדל בתורה לא לאותו הדבר בעצמו אלא בשביל דבר אחר והזהירו החכמים על זה ואמרו] **אבות פי"ד מ"ה** [לא תעשה עטרה להתגדל בהם ולא קרדום לחפור בה והם רומזין למה שבארתי לך שאין לשום תכלית החכמה לא לקבל כבוד מבני אדם ולא להרויח ממון ולא יתעסק בתורת השם יתברך להתפרנס בה ולא תהיה אצלו תכלית למוד החכמה אלא לדעת אותה בלבד

GESHMAK TO BE A YID

אגלי טל, הקדמה (9)

ומדי דברי זכור אזכור מה ששמעתי קצת בני אדם טועין מדרך השכל בענין לימוד תורה ואמרו כי הלומד ומחדש חדושים ושמח ומתענג בלימודו אין זה לימוד התורה כ"כ לשמה כמו אם היה לומד בפשיטות שאין לו מהלימוד שום תענוג והוא רק לשם מצוה. אבל הלומד ומתענג בלימודו הרי מתערב בלימודו גם הנאת עצמו. ובאמת זה טעות מפורסם. ואדרבא כי זה היא עיקר מצות לימוד התורה להיות שש ושמח ומתענג בלימודו ואז דברי תורה נבלעין בדמו. ומאחר שנהנה מדברי תורה הוא נעשה דבוק לתורה. [ועיין פירש"י סנהדרין נ"ח. ד"ה ודבק]. ובזה"ק דבין יצה"ט ובין יצה"ר אין מתגדלין אלא מתוך שמחה. יצה"ט מתגדל מתוך שמחה של תורה. יצה"ר כו'. ואם אמרת שע"י השמחה שיש לו מהלימוד נקרא שלא לשמה או עב"פ לשמה ושלא לשמה. הרי שמחה זו עוד מגרע כח המצוה ומכה אורה ואיך יגדל מזה יצה"ט. וכיון שיצה"ט מתגדל מזה בודאי זה הוא עיקר המצוה. ומודינא דהלומד לא לשם מצות הלימוד רק מחמת שיש לו תענוג בלימודו הרי זה נקרא לימוד שלא לשמה כהא דאוכל מצה שלא לשם מצוה רק לשם תענוג אכילה ובהא אמרו לעולם יעסוק אדם כו' שלא לשמה שמתוך כו'. אבל הלומד לשם מצוה ומתענג בלימודו הרי זה לימוד לשמה וכולו קודש כי גם התענוג מצוה:

ביום דרכך (10)

מבוא הספר - התענוג בעבודה

א. להתענג בעבודה
 התורה הקדושה, מרבה לדבר, על ענין התענוג בעבודת השי"ת.
 והיא אומרת - 'טעמו וראו כי טוב הוי"ה', 'אז תתענג על הוי"ה', 'שמעו שמוע אלי, ואכלו טוב, ותתענג בדשן נפשכם', 'דרכיה דרכי נעם'.
 ואנו מבקשים על כך בכל יום -

והערב נא, הוי"ה אלהינו, את דברי תורתך בפינו'.
 כי כוח ההנאה והתענוג, שהשי"ת נתן כנפש האדם, הוא דבר עיקרי מאוד בעבודת השי"ת.
 וזה רצון השי"ת - שיהיה לנו שמחה ותענוג מההתייחדות עימו, ומעבודתו. ורק כך היא צורת העבודה הנכונה.

והוא אין לאדם הנאה בעבודתו, והוא עושה אותה מתוך חיוב בלבד. הוא דומה, למי שקיבל מתנה מיוחדת, והוא כלל אינו חפץ בה, אלא שהוא מתאמץ להשתמש בה, לכבודו של נותן המתנה.
 שמלבד שיש בזה בויון לנוותן, זה בעיקר מגלה, שהמקבל לא באמת יודע מה הוא קיבל, כי אם היה יודע, איך אינו נהנה מזה?

א. הכרחי להשיג טעם ברוחניות
 והנה, מלבד זאת שהתענוג הוא ענין עיקרי מצד העבודה, צריך לשים לב, שהתענוג בעבודה הוא דבר הכרחי לנפש. כי הצורך העמוק והיסודי ביותר

קדוש ונעלה, כי הוא גורם דבקות והתקשרות בהשי"ת. כי כדבר שיש לאדם הנאה ממנו, הוא נדבק ונקשר אליו.
 ג. עומק התענוג - החיבור עם השי"ת
 ואם נתבונן בעומק, נראה שמוכרח שיהיה לאדם תענוג בעבודת השי"ת, ולא יתכן אחרת.
 כי הנה יסוד אמונת ישראל הוא - להאמין ביחוד השי"ת. שאין עוד מלבדו.
 דהיינו, שיהודי צריך להאמין ולדעת, שלא רק שהשי"ת ברא את העולם, ולפי רצונו מלא העולם והמנהיג שלו. אלא שכמו שקדם

של הנפש - הוא הצורך המוכרח בתענוג.
 וממילא, אם ח"ו האדם לא יזכה לתענוג בעבודת השי"ת, זו סכנה עצומה, כי אז יקשה עליו מאוד, להתגבר על היצר הרע, שימוכר לו תענוגי שקר. וכמו אדם צמא מאוד, שעלול לשתות אפילו מים רעים, מרוב צמא.
 ולכן יש יצר מיוחד, שמפתה אנשים לחשוב, שלפי התורה, ההנאה היא דבר שלילי. כי היצר הרע יודע, שאם האדם יטעה בזה, יהיה לו מאוד קשה להצליח.
 אבל האמת היא - שאדרכה, עבודת השם בצורתה האמתית, היא רק עם הנאה ותענוג לנפש. והתענוג הוא דבר